

Broenen in de oorlog van 1940/ 1945

Hoe zat het met de handel net voor 1940. De magere jaren waar je nog voor een gulden een eenvoudige stoel kon kopen.

In het begin van de bezetting was er nog van alles, maar binnen een jaar kwamen er tekorten.

Want op bijna alle goederen werd beslag gelegd door de Duitsers.

Maar moeder Broenen ging geregeld met de fiets naar het station om in Rotterdam nog aan handel te komen. Het was niet makkelijk want op spullen die nog in de handel waren, werd beslag gelegd. We verkochten toen ook nog kachels, maar ze reden daarvoor naar Turnhout en jawel, ze brachten er een mee. Misschien wel niet over de gewone grens, maar daar wist ze wel wat op.

Ik heb ook gehoord dat er iemand een baby uitzet moest hebben en dat ging in 't begin nog wel net, maar steeds moeilijker. Ze reed dan naar Tilburg, naar de stoffenfabriek en dat lukte af en toe nog wel.

In begin 1941 bouwden mijn ouders een huis in Dongen, maar dat ging niet zo gemakkelijk, want alles ging op de fiets. Moeder fietste iedere dag naar Gilze als het kon. Eerst ging ze dan op een heuveltje in het bos achter ons huis staan om in de richting van Gilze te kijken om te zien of het wel veilig was. Ze kon dan de kerktoren van Gilze zien en als ze geen rookwolken zag van bombardementen, dan ging ze op de fiets en over het vliegveld naar Gilze, ze had daar een bewijs voor.

Als ze richting Gilze ging, moest ze bij Dongen over het smalle sluis bruggetje, een hele tour want het bruggetje was maar een plank breed.

En het was soms ook gevaarlijk met beschietingen.

Zuster Leonora (de wijkzuster) wilde ook eens naar Dongen om te kijken hoe ze daar woonde, maar ze durfde niet over het smalle bruggetje.

Maar uiteindelijk deed ze het toch wel.

Bij gebrek aan koopwaar ging moeder Broenen naar Tilburg, Rotterdam en andere plaatsen om te proberen spullen te kopen. Alles moest op de fiets want treinen reden er niet meer. Ze nam dan als het kon extra eten mee zoals kaas, eieren, stukje vlees of iets dergelijks om te betalen in natura, want geld was er bijna niet om te betalen. Dus probeerde ze te ruilen en daarvoor textiel te krijgen, een lap stof of ondergoed.

De kwaliteit van het textiel werd ook steeds minder, het werd veel vermengd met kunstvezels (zijde). Wat wel veel gedaan werd was de kleding vermaken, omdat er bijna niets was.

Maar met de handel werd het heel moeilijk en kwam er iets binnen, werd je gewoon door de Duitsers gevolgd. Alles was op de bon, maar als er bijna geen goederen zijn, zie dan maar wat te verdienen. Heel moeilijk. Op veel artikelen was er een wachtlijst, mijn moeder hield precies bij welke klant waar op zat te wachten.

De winkel was intussen al deels in beslag genomen door de Duitsers en handel was er bijna niet meer.

Eind 1943, begin 1944, ik weet het niet meer, kwam er een rol witte katoen binnen. Deze werd meteen door de Duitsers in beslag genomen. Mijn ouders zeiden tegen elkaar, niet alles en knipten de rol half op in stukken van 2,5 meter en hield die terug voor de wachtende klanten. De dag erop kwamen de Duitsers de rol halen en merkten dat het nog maar een halve rol was.

Enkele dagen later kreeg mijn vader een oproep dat hij in Berlijn in dienst moest. Dat was eigenlijk de straf van de Duitsers. Hij volgde het bevel niet op en dook onder.

Na enige dagen had hij geen keus. Als mijn vader niet kwam, dan ging het gezin naar Vught.

Hij vertrok dus naar Berlijn. Daar heeft hij zich aangemeld en is meteen gevlucht naar zijn broer in Erfort.

Want hij wilde vluchten naar Zwitserland, maar zijn broer kon hem ook niet helpen op dat moment. Waarschijnlijk is hij opgepakt en naar het front bij Berlijn gestuurd.

2e van links is Hein Broenen. Hij was verplicht dienst te nemen in het Duitse leger.

Mijn moeder is na de oorlog terug naar Gilze gegaan en helemaal opnieuw moeten beginnen. Het waren moeilijke tijden, want er was bijna niets te koop. Maar ze heeft zich sterk gemaakt en volgehouden.

Verhaal verteld door Louis Broenen

Hein Broenen is gesneuveld op 4 februari 1945 in het noordoosten van Duitsland.